

Frokostmøde om direkte linjer

VE-rejseholdet - Energistyrelsen

19. juni 2024

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

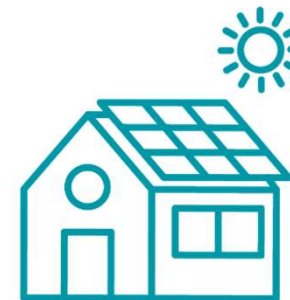
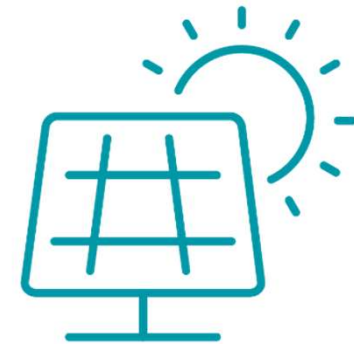
Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Energistyrelsen

DAGSORDEN

- 12:00 – 12:05: Velkommen v. VE-rejseholdet
- 12:05 – 12:40: Oplæg om direkte linjer v. Tonny Kofoed Olsen (Energistyrelsen)
- 12:40 – 12:55: Spørgsmål
- 12:55 – 13:00: Næste frokostmøde v. VE-rejseholdet

Frokostmøde om direkte
linjer 19. juni 2023

VELKOMMEN

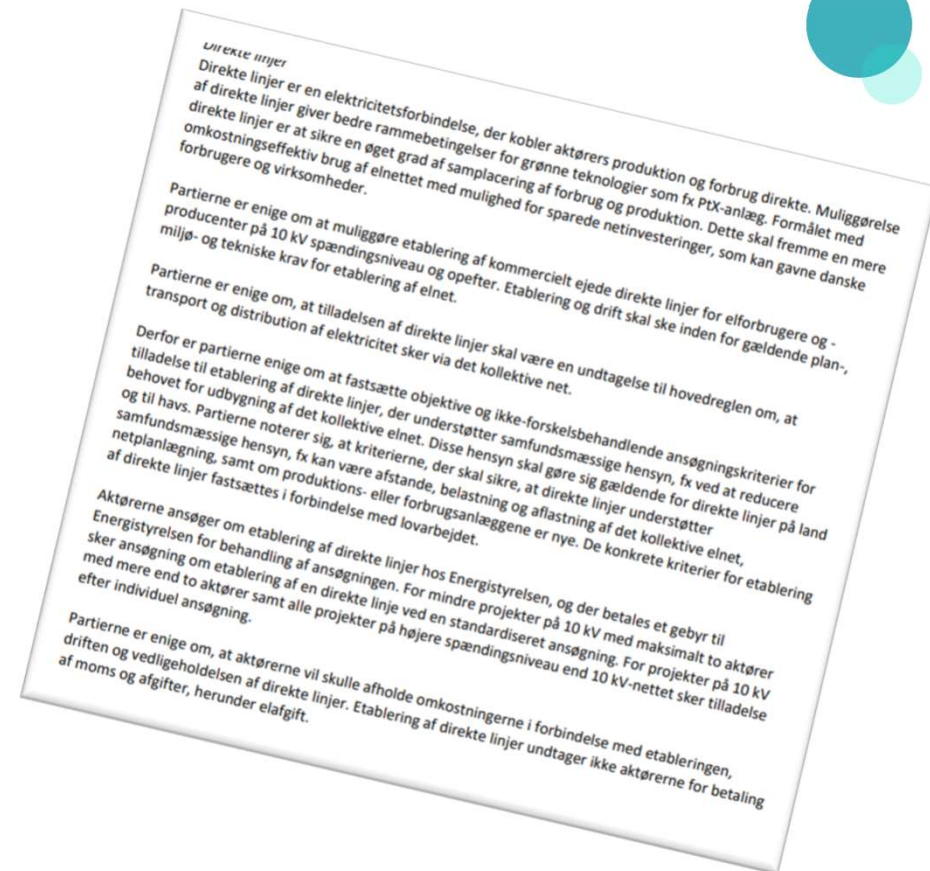
Indhold:

- Velkommen
- Baggrund og præmis for direkte linjer
- Hvad er den direkte linje?
- Hvem kan søge?
- Hvilke kriterier er der?
- Afstandskriteriet
- Nyt vs. gammelt anlæg
- Antal tilladte anlæg
- Øvrige ufravigelige betingelser
- Væsentlige ændringer
- Ansøgningsproceduren
- Tariffer og afgifter
- Tillsyn

BAGGRUND OG PRÆMIS

- Direkte linjer politiske mandat har baggrund i PtX aftalen og bygger på en analyse foretaget af Energistyrelsen
- Direkte linjer skal ses som en undtagelse af hovedreglen om at transport af elektricitet skal ske igennem det kollektive net. Der skal derfor indhentes tilladelse til etablering fra Energistyrelsen
- Reguleringen skal sikre understøttelse af samfundsmæssig hensyn, herunder samplacering, og forhindre parallelle elnet. Den skal samtidig være transparent og administrerbar

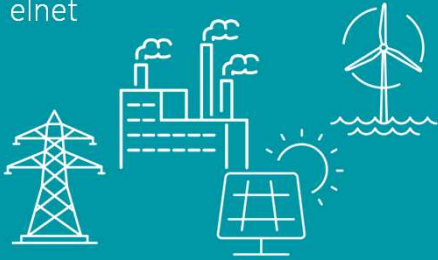

FORMÅL MED DIREKTE LINJER

SAMPLACERING AF PRODUKTIONS- OG FORBRUGSANLÆG

Mulighed for at indpasse mere VE uden store investeringer i det kollektive elnet

OMKOSTNINGS-EFFEKTIV BRUG AF DET KOLLEKTIVE NET

Reduceret udbygning af kollektiv elnet kan gøre den grønne omstilling billigere og hurtigere for forbrugerne og virksomhederne

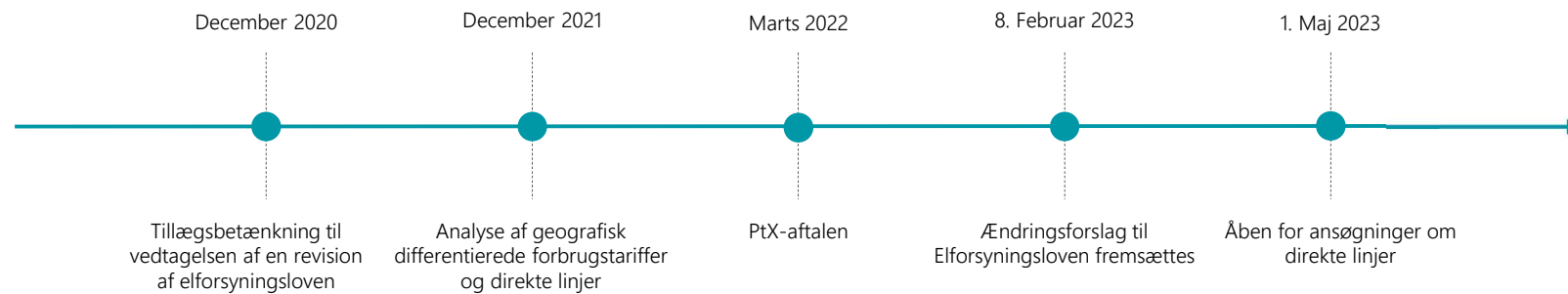
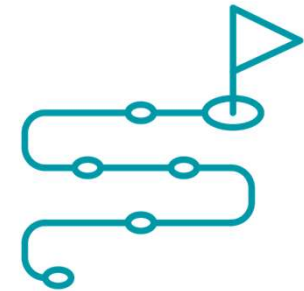
RAMMEBETINGELSER STYRKES FOR GRØNNE TEKNOLOGIER

Forbedre mulighederne for kombinerede løsninger med VE-produktion og forbrug som fx PtX-anlæg

PROCESSEN KORT FORTALT

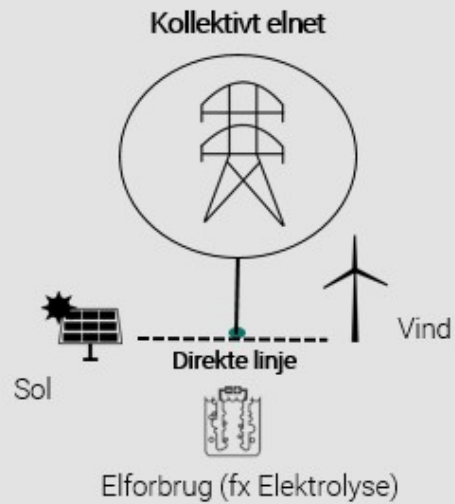
DEFINITION – HVAD ER EN DIREKTE LINJE?

Definition

Direkte linjer er en elektricitetsforbindelse, der gør det muligt at forbinde produktion og forbrug direkte, og som helt eller delvist erstatter brugen af det kollektive elnet.

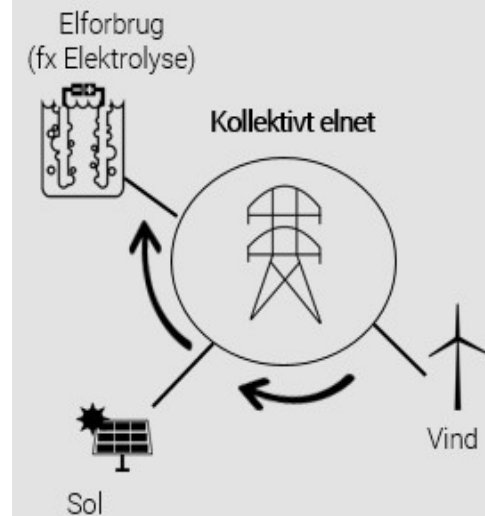
Direkte linjer

Forbrugsanlægget placeres **tæt på** produktionen

Almindelig tilslutning

Strømmen transporteres over **længere afstande** til forbrugsanlægget

HVEM KAN SØGE?

KRAV TIL ANSØGER

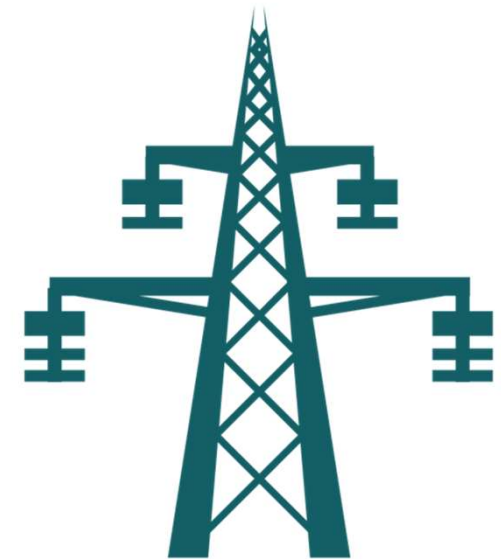
- Juridisk person
- Dansk CVR nummer
- Skal eje hele eller dele af mindst et af de tilsluttede anlæg

ANBEFALINGER TIL ANSØGER

- Ansøger kan med fordel være den udpegende anlægsejerrepræsentant
- Ansøgningen kan foretages af tredjemand på ansøgers vegne, ved fuldmagt.

HVEM KAN IKKE ANSØGE

- Energinet eller netvirksomheder kan ikke ansøge om, eje, eller drive direkte linjer.
- Tredjemand kan ikke eje en direkte linje, men kan anlægge og drive den på vegne af ejeren eller ejerne af linjen

AKTØRER I DEN DIREKTE LINJE

Alle aftaler mellem aktørerne om fordeling af omkostninger, ejerskab mv. er privatretlige og ikke relevante for ansøgningen

ANLÆGSEJER

- Ejer et eller flere af de tilsluttede anlæg
- Den direkte linje skal være en del af et af de tilsluttede anlæg

LINJEEJER

- Ejer hele eller dele af det anlæg som den direkte linje er den del af.

ANLÆGSEJER- REPRÆSENTANT

- Den fælles juridiske og tekniske/driftsmæssige ansvarlige part, som repræsenterer alle produktions- og forbrugsanlæg inkl. tilhørende forbindelser og koblingspunkter, som er forbundet med direkte linjer bag det fælles nettilslutningspunkt, og som er modpart over for net- eller transmissionsvirksomheden.

BALANCE- ANSVARLIG

- Er økonomisk ansvarlig for den ubalance det samlede anlæg påfører det kollektive net.
- Skal være anlægsejerrepræsentant eller udpeget heraf.
- Der kan kun være en balanceansvarlig

HVILKE KRITERIER OG BETINGELSER ER DER?

AFSTANDS-
KRITERIET

KRITERIE OM
MINDST ÉT NYT
ANLÆG

ANTAL SAMMEN-
KOBLEDE ANLÆG

UFRAVIGELIG
BETINGELSER

AFSTANDSKRITERIET

Hvorfor?

Sikre samplacering

Undgå parallelle elnet

Hvem?

Ansøger skal selv opmåle afstandskriteriet på baggrund af informationer fra blandt andet Energinet og/eller relevant netvirksomhed

Hvad?

Der må ikke anlægges mere fysiske net ved etablering af direkte linjer, end ved individuel tilslutning

§12. Tilladelse til etablering af en direkte linje gives kun, hvis summen af længden på den direkte linje og det net, som anlægsejer skal etablere for at nettilslutte det samlede anlæg til det kollektive elforsyningsnet, ikke er længere end summen af længden på det net, anlægsejer vil skulle etablere, hvis anlæggene skulle individuelt nettilsluttes til det kollektive elforsyningsnet, uden at der blev etableret en direkte linje.

HVORDAN MÅLES DET?

Afstanden måles i fugleflugt og kan derfor være forskellige fra den faktiske linjeføring

Sammenligning af to scenarier:

1. Med en direkte linje: Længden imellem anlæggene og fra dem hen til nettilslutningspunktet
2. Uden en direkte linje: Fra hvert individuelt anlæg hen til respektive nettilslutningspunkter

Obs. punkter:

- Hvis ét anlæg allerede eksisterer?
- Hvis anlæggene individuelt skal tilsluttes samme nettilslutningspunkt?
- Selv ved ø-drift skal der måles som om der var nettilslutningspunkt

HVOR MÅLES DER FRA?

Ved ansøgningen indsendes et kort over linjeføringen og referencepunkterne for forbrug og produktion

PRODUKTIONS- ANLÆGGET

Geografisk kapacitetsvægtet massemidtpunkt.

FORBRUGS- ANLÆGGET

Hvor stikledningen til det kollektive net reelt tilsluttes forbrugsstedet.

Det kan typisk være ved det punkt, hvor elektriciteten fordeles ud til forbrugsstedets installationer, og hvor en stikledning til det kollektive net ville tage sin begyndelse ved individuel tilslutning.

TILSLUTNINGEN TIL DET KOLLEKTIVE NET

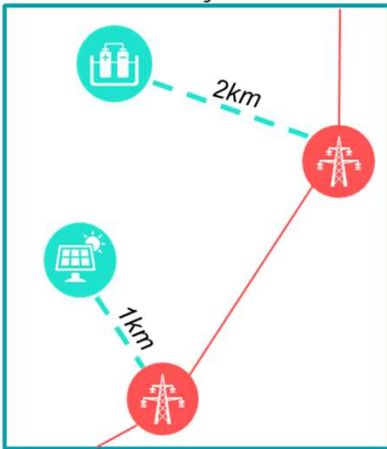
Nettilslutningspunktet

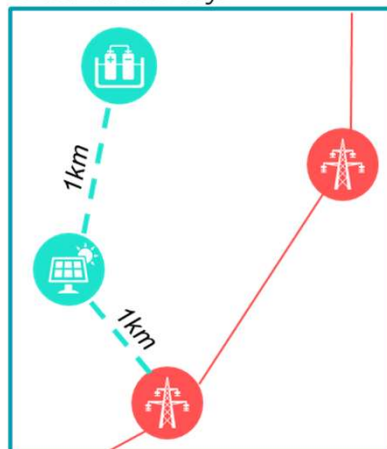
EKSEMPLER PÅ AFSTANDSKRITERIET

Den helt simple case

Uden direkte linje

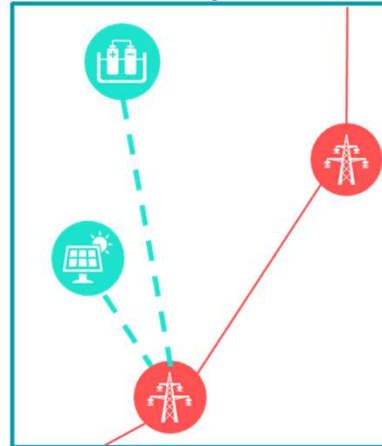
Med direkte linje

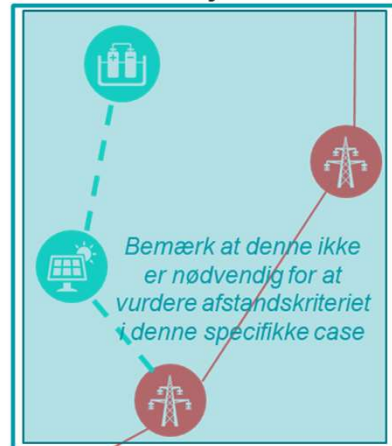
Rød angiver noget eksisterende, blå angiver noget nyt

Hvis der er samme nettilslutningspunkt

Uden direkte linje

Med direkte linje

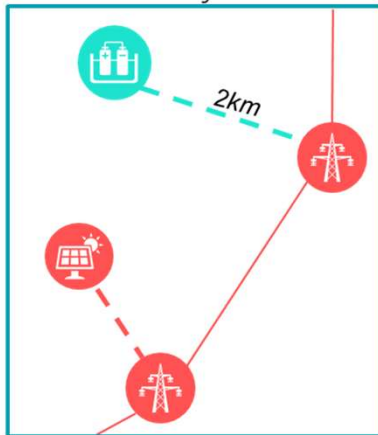
Rød angiver noget eksisterende, blå angiver noget nyt.

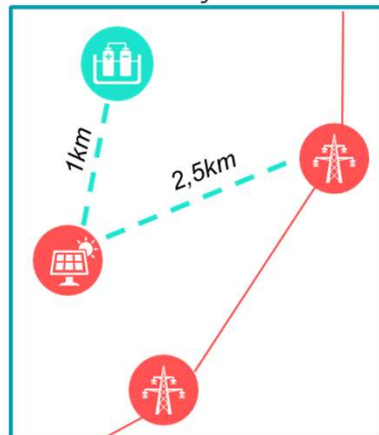
EKSEMPLER PÅ AFSTANDSKRITERIET

Et eksisterende anlæg, som ønsker nyt nettilslutningspunkt

Uden direkte linje

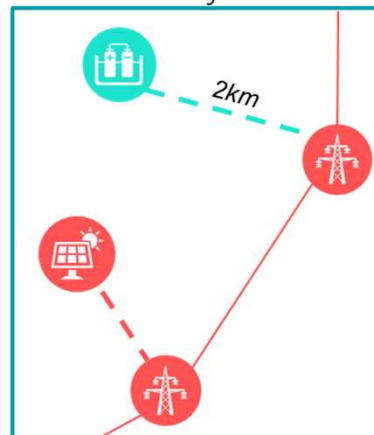
Med direkte linje

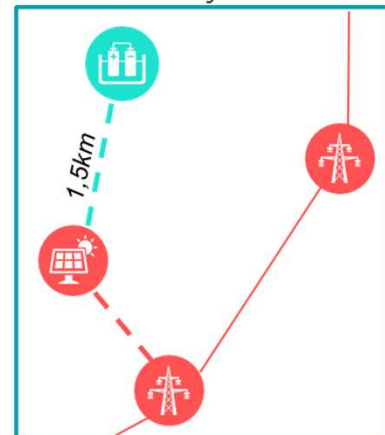
Rød angiver noget eksisterende, blå angiver noget nyt

Et eksisterende anlæg, som anvender eksisterende nettilslutningspunkt

Uden direkte linje

Med direkte linje

Rød angiver noget eksisterende, blå angiver noget nyt

AFVIGELSESMULIGHED

1. Opmål afstandskriteriet normalt
2. Vurder om nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringmæssige hensyn taler for afvigelse
3. Indhent vejledende udtalelse
4. Indsend ansøgning normalt
5. Energistyrelsen foretager helhedsvurdering

§ 13. Energistyrelsen kan dispensere fra § 12, hvis der foreligger nettekniske, systemmæssige og/eller samplaceringmæssige hensyn.

Stk. 2. Ansøgning om dispensation efter stk. 1 skal endvidere indeholde et bilag med en vejledende udtalelse fra den relevante net- eller transmissionsvirksomhed. Udtalelsen indgår i Energistyrelsens vurdering efter stk. 1.

KRITERIET OM MINDST ÉT NYT ANLÆG

- §11: "Tilladelse til etablering af en direkte linje gives kun, hvis mindst ét af de sammenkoblede anlæg er nye"

Nyt produktionsanlæg

Et produktionsanlæg anses for at være nyt, når dette ikke tidligere har haft en nettilslutningsaftale eller været nettilsluttet til det kollektive elforsyningsnet

Nyt forbrugsanlæg

Et forbrugsanlæg anses for at være nyt, når forbrugsstedet som forbrugsanlægget er placeret på ikke har en nettilslutningsaftale til det kollektive elforsyningsnet, eller når forbrugsanlægget ikke tidligere har aftaget elektricitet fra det kollektive elforsyningsnet gennem forbrugsstedet.

Anlæg som ikke anses for "nyt"

- Gentilslutning af anlæg til det kollektive elforsyningsnet, anses ikke for at være nyt.
- Repowering af anlæg, anses ikke for at være nye.

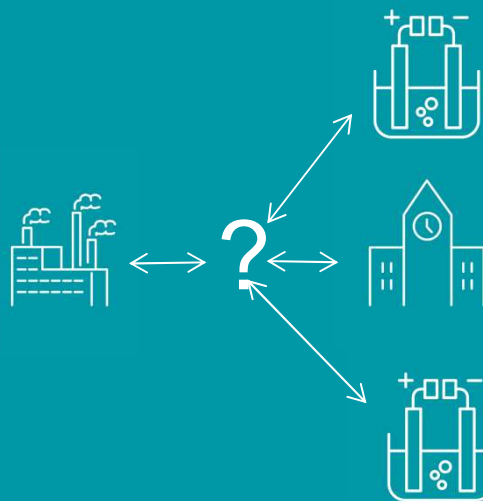

ANTAL ANLÆG FORBUNDET VIA EN DIREKTE LINJE

§10: "... sammenkoblingerne [må] efter Energistyrelsens vurdering ikke [have] karakter af kollektivt elforsyningsnet".

To anlæg kan altid forbindes

Mere en to anlæg kræver altid en vurdering

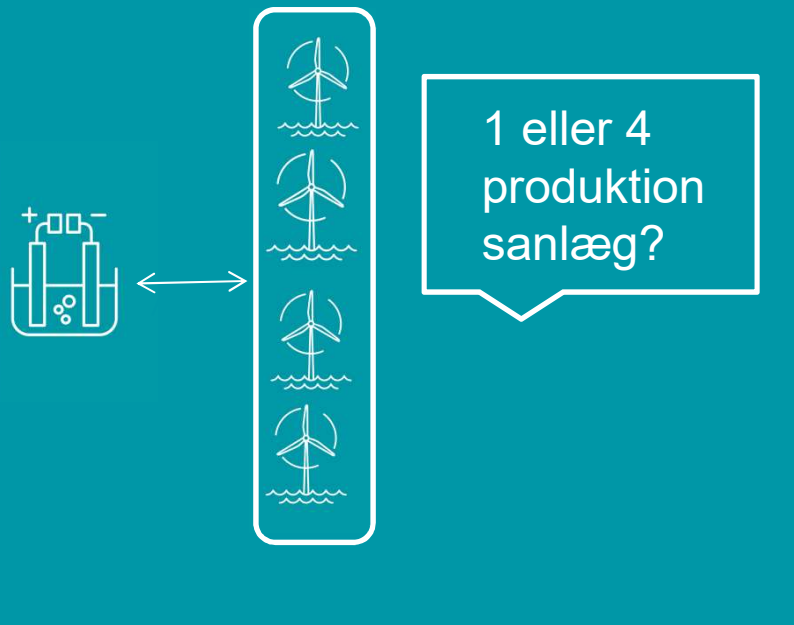
Vurdering indeholder

- Ejerskab
- Forgreningspunkter
- Antal anlæg
- Relativ forskel ml. antal af produktions- og forbrugsanlæg
- Størrelsesforhold ml. produktion og forbrug

ANTAL ANLÆG FORBUNDET VIA EN DIREKTE LINJE

Hvornår er der tale om ét eller flere anlæg?

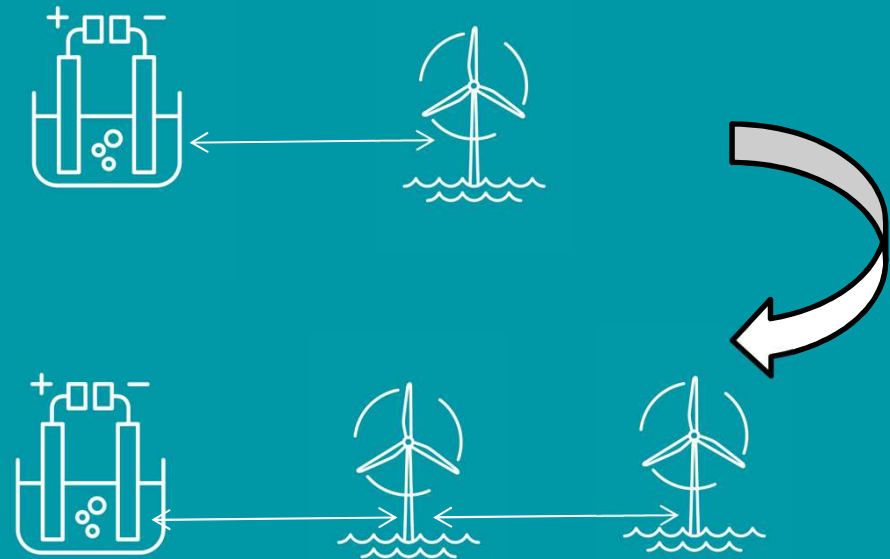

DSO eller TSO vurderer om der tale om et eller flere produktionsanlæg når disse anmoder om nettilslutning.

KNOPSKYDNING

- Ved tilføjelse af et yderligere anlæg til en direkte linje, tages hele den direkte linje og alle tilsluttede anlæg, med i vurderingen af ansøgningen
- Det er ikke muligt få godkendt tilføjelse af et yderligere anlæg til en direkte linje, hvis ikke den samlede linje ville blive godkendt til at starte med.

UFRAVIGELIGE BETINGELSER

§ 3 – tilladelse efter anden lovgivning

Tilladelsen giver ikke ret til, etablering efter miljø- og planlovgivning .

§ 5 – Anlægsejerre repræsentant

Det samlede anlæg udpeger en repræsentant, som er ansvarlig overfor DSO'er og TSO.

§ 5 – Én balanceansvarlig

Det er kun muligt for det samlede anlæg, at have en balanceansvarlig.

§ 6 - Ejerskab

En direkte linje kan kun ejes af enten produktions- eller forbrugsanlæg get. Den direkte linje anses for, at være en integreret del af det pågældende anlæg.

§ 7 – Ét nettilslutning spunkt

Hvis det samlede anlæg ønskes nettilsluttet, sker dette i et punkt for hele det samlede anlæg.

§ 9 - Spændingsniveau

Direkte linjer kan kun etableres på 10 kV spændingsniveauet og højere spændingsniveauer.

§ 14 – Væsentlige ændringer

Større ændringer i et direkte linje set-up skal meddeles til Energistyrelsen.

VÆSENTLIGE ÆNDRINGER

Hvilke ændringer?

Ændringer som påvirker forudsætningerne for den meddelte tilladelse.

Konkrete ændringer

- *Antal sammenkoblede anlæg*
- *Kapacitetsudvidelse*
- *Placering af anlæg*

Konsekvens

Energistyrelsen træffer afgørelse om der skal ansøges på ny eller om ændringen kan foretages uden der skal ansøges påny.

GYLDIGHED

§ 19: "...[tilladelsen] bortfalder, hvis tilladelsesindehaver ikke har etableret den direkte linje inden for 10 år fra tilladelsens meddelelse"

Gyldig fra hvornår?

Tilladelsen er gyldig fra udstedelsesdatoen og 10 år frem.

Hvornår er en direkte linje "etableret"?

En direkte linje anses for, at være etableret når denne fysisk kan tages i drift.

Intet krav om at den skal være i drift.

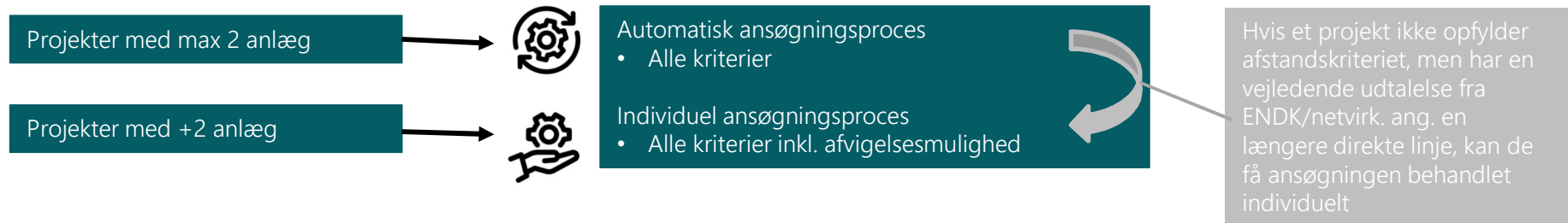
Hvad sker der ved konkurs?

Tilladelsen bortfalder ved konkurs, men dog først når konkursbehandlingen er afsluttet.

ANSØGNINGSMODEL PROCES

Todelt ansøgningsproces

Ansøgningen

- Ansøgningen skal ske på virk.dk med medarbejder-MitID
- Mere info kan findes her: <https://ens.dk/ansvarsomraader/el/etablering-af-direkte-linje>
- Energistyrelsen opkræver gebyr for sagsbehandlingen af ansøgninger om direkte linjer
- Netvirksomhederne og Energinet har mulighed for at opkræve gebyr for de omkostninger de har afholdt som følge af indhentning af oplysninger til en ansøgning. Gebyret kan ikke overstige de faktiske omkostninger.
- Der føres efterfølgende tilsyn med at de oplysninger der er angivet ved ansøgningen om en direkte linje, stemmer overens med den faktisk etablerede direkte linje

OPLYSNINGER TIL BRUG FOR ANSØGNINGER

Tabel 3: Tjekliste til ansøgning	
Om ansøgeren	<ul style="list-style-type: none">- Ejerskabsoplysninger med CVR og P-numre på alle anlæg- Oplysninger om anlægsejer
Om anlæggene	<ul style="list-style-type: none">- Type og antal koblede anlæg- Kapaciteten af de koblede anlæg- Geografisk placering af anlæggene (matrikelnummer)- Oplysninger om hvorvidt anlæggene nyetableres eller allerede er tilsluttet det kollektive net
Om den direkte linje	<ul style="list-style-type: none">- Oplysninger om kapaciteten og spændingsniveau (mW/kV) i den direkte linje- Oplysninger om hvilket anlæg den direkte linje linjen integreres som en del af- Oplysninger om den foreslåede linjeføring (ledningskort og matrikel numre linjen anlægges i)
Om tilslutningen til det kollektive elnet	<ul style="list-style-type: none">- Oplysninger om hvilken netvirksomhed eller hvorvidt det er Energinet, der håndterer tilslutningen til det kollektive net.- Kopi af udkast til tilslutningsaftalen til det kollektive net, såfremt et udkast forefindes på ansøgningstidspunktet.- Oplysninger om, hvilke nettilslutningspunkter projektet vil skulle nettilsluttes gennem både ved individuel nettilslutning af anlæggene og ved én samlet tilslutning med en direkte linje bagved nettilslutningspunktet (information fra netvirksomheden eller Energinet).
Øvrige oplysninger	<ul style="list-style-type: none">- Hvorvidt den direkte linje er tiltænkt "ødrift", hvor de koblede anlæg ikke er tilsluttet det kollektive net, skal dette oplyses.

Det er ansøger der er ansvarlig for at fremskaffe de nødvendige oplysninger til brug for ansøgningen.

Den relevante netvirksomhed eller Energinet skal derfor kontaktes før ansøgningen kan findes sted.

Tabel 2: Det skal du bruge fra netvirksomheden/Energinet
Nettilslutningspunkter hvor anlæggene, som ønskes forbundet med en direkte linje, alternativt skulle tilsluttes individuelt
Spændingsniveau for anlæggene hvis de skulle tilsluttes individuelt
Nettilslutningspunktet for det samlede anlæg forbundet med en direkte linje

TARIFERING, AFGIFTER OG EKSPROPRIATION

TARIFFER

Direkte linjer tariferes for de omkostninger, de giver anledning til efter branchens kommende tarifmetoder.

Forventes tarifbesparelser med incitament til begrænset udvekslingskapacitet.

Dog ikke ved ø-drift.

AFGIFTER

Aktører, der etablerer direkte linjer, pålægges moms og afgifter, herunder elafgift

EKSPROPRIATION

Energistyrelsen har i en vejledende udtalelse fra Sikkerhedsstyrelsen fået oplyst, at direkte linjer generelt betragtes som at være ekspropriationsberettiget.

Næste arrangement fra VE- rejseholdet

Frokostmøde:
27. august:

Fuglebeskyttelsesdirektivet

Tak for i dag